

Gedragcodes

Art. 40; 41 AVG

Gedragscodes : oud systeem

De gedragscodes bestonden al op nationaal niveau en hadden tot doel
« *nadere regels stellen voor de toepassing van de bepalingen van deze wet teneinde rekening te houden met de specificiteit van de onderscheiden sectoren* »

De gedragscodes konden voor advies voorgelegd worden aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer die er zich van vergewiste dat de voorgelegde ontwerpen "*in overeenstemming zijn met deze wet en met haar uitvoeringsbesluiten*", en die "*voor zover dat mogelijk is, de standpunten onderzocht van de betrokkenen of van hun vertegenwoordigers*" (Wet van 8 december 1992 - Art. 44)

Gedragscodes : oud systeem

Ook op Europees niveau was voorzien in de mogelijkheid van gedragscodes (Richtlijn 95/46, art. 27)

- De Working Party 29 gaf haar goedkeuring aan één gedragscode.
  - *“European code of conduct of FEDMA for the use of personal data in direct marketing - WP 77” Opinion 03/2003*
    - *“The code is designed primarily as an **instrument of best practice**, and it is intended for use as a **reference document** within the framework of applicable laws. Direct members of FEDMA will operate to the standards laid down in the FEDMA Code, subject always to their obligation to comply with their relevant national laws or self-regulatory provisions. This code is not intended to reduce or replace the applicability of national laws and regulations”, p.1*

Gedragscodes: AVG

- Gedragscodes stellen organisaties die een bedrijfstak vertegenwoordigen in staat om een reeks regels voor te stellen die de bepalingen van de AVG aanvullen om ze aan te passen aan de specifieke kenmerken van de verwerkingsactiviteiten in die bedrijfstak.
- **Alle gedragscodes, met uitzondering van deze die betrekking hebben op verwerkingen door overheidsinstanties en -organen, moeten worden gecontroleerd door een geaccrediteerde toezichthoudende instantie, (« *accredited monitoring body* »), intern of extern dat erop toeziet dat de leden van de code de gedragscode naleven**

Een gedragscode als bedoeld in de AVG is geen:

- « *best practices" handleiding* »;
- « *Een waardenhandvest* »;
- « *Een ethische code* »;
- “*Een geheel van beroepsregels*”;
- « *Een informatiegids over de verwerkingen in een specifieke sector* »
- « *Een bewustmakingsinstrument* »

Het sleutelbegrip van een gedragscode is "toegevoegde waarde" (« *added value* »)

- Een gedragscode is niet ontvankelijk als het gaat om een eenvoudige omzetting van de bepalingen van de AVG!
- Een gedragscode moet de regels van de AVG aanvullen en aanpassen aan de specifieke kenmerken van de verwerkingsactiviteiten in een sector.

“European code of conduct of FEDMA for the use of personal data in direct marketing”

- **2.1.**« *Information in the case of data used for the controller’s Direct Marketing activities*

*In the case where the data are intended to be used by the controller for its own Direct Marketing use, the **Data Controller must ensure that the Data Subject is aware of the essential information, and of his/her right to opt-out from such use.**”*

- **2.6.4** “*Data Controllers should not make the Child’s participation in a game, the offering of a prize or any other activity involving a promotional benefit conditional on the Child disclosing more Personal Data than what is **strictly necessary for the participating in such activity**” .*

"Toegevoegde waarde" van de FEDMA-code?

- **Opinion WP 77** « *The Working Party considers that the FEDMA code of conduct is in accordance with the data protection directive **and provides sufficient added value to the directive by being sufficiently focussed on the specific data protection questions and problems in the direct marketing sector and offering sufficiently clear solutions for the questions and problems at stake***”

"Toegevoegde waarde" van de FEDMA-code?

- **Opinion WP 174** *“The Working Party however underlined the fact that a general code like this can by definition not solve all specific problems inherent to the on-line world and therefore invites FEDMA to produce an annex to the code dealing with these issues. This annex should in particular address the protection of children”*
  - **CONCLUSION:** *“The Annex deals with a good number of significant matters in the particular field of the on-line sector (e.g. member-get-members campaigns, the protection of children, unsubscribe facility) and therefore provides sufficient added value to the Directives by offering clear solutions for the questions posed in the on line marketing sector”*

De "toegevoegde waarde" en het geval van de "cross-sector"-gedragscodes

- *“Codes do not necessarily need to be confined or limited to a specific sector. For example, a code could apply to separate sectors who have a **common processing activity** which share the same processing characteristics and needs”* - Guidelines n°1/2019 on Codes of Conduct and Monitoring Bodies under Regulation 2016/679, p.5
- Personal data in HR processing ?
- DPIA?

Waarvoor dient een gedragscode volgens de AVG?

- De toetreding tot een gedragscode **garandeert geenszins de naleving van de AVG**; het lidmaatschap van een gedragscode is **slechts één van de elementen** waarmee rekening zal worden gehouden bij de conformiteitsbeoordeling van de gedragscode van een actor met de AVG

Waarom dient een gedragscode volgens de AVG? – bewijselement

- **Bewijselement van conformiteit:**
  - de **verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke** (Art. 24.3 AVG)
  - de voldoende **waarborgen** die een **verwerker** biedt (Art. 28.5 AVG)
  - naleven van de vereisten inzake **beveiliging** van de verwerking (32.3 AVG)
  - naleven van de vereisten inzake de **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (35.8 AVG)

Waartoe dient een gedragscode volgens de AVG - opleggen van een administratieve boete

- Bij het opleggen van administratieve boetes in de zin van artikel 83.2.j van de AVG **wordt rekening gehouden** met de toetreding tot een gedragscode.
- « *In case of a breach of one of the provisions of the Regulation, adherence to an approved code of conduct **might be indicative of how comprehensive the need is to intervene with an effective, proportionate, dissuasive administrative fine or other corrective measure from the supervisory authority***” – Guidelines 1/2019 on Codes of Conduct and Monitoring Bodies under Regulation 2016/679, p. 5

Waarvoor dien een gedragscode volgens de AVG - doorgifte instrument

- Een instrument voor gegevensoverdracht buiten de Europese Economische Ruimte:
  - In ontwikkeling binnen de subgroep International Transfers" van de EDBP: *“Guidelines on Codes of Conduct and Certification as tools for transfers”*

Waarvoor dient een gedragscode - Nationale specificiteit

« De artikelen 190 tot 204 zijn niet van toepassing tenzij een gedragscode, goedgekeurd overeenkomstig artikel 40 van de Verordening wordt nageleefd » (wet van 30 juli 2018, art. 187)

Art. 190 - 204

- Aanduiding van **een functionaris voor gegevensbescherming**
- **Gegevensinzameling** bij de betrokkene
- **Verdere verwerking** van gegevens
- **Anonimisering of pseudonimisering** van de gegevens verwerkt met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische **doeleinden**

De extralegale voordelen van een gedragscode

- Zorgen voor **coherentie** van de conformiteit in een bepaalde sector ;
- Enige rechtszekerheid bieden, **aangezien sectorspecifieke** uitvoeringsregels van de AVG door de GBA zullen worden goedgekeurd, en indien de gedragscode grensoverschrijdend is, door de EDBP;
- **Realiseren van schaalvoordelen** op gebied van conformiteit;
- **imago van betrouwbaarheid** voor de leden van de gedragscode

Op welke onderwerpen hebben de gedragscodes betrekking?

- De AVG stelt een niet uitputtende lijst op van onderwerpen waarover gedragscodes kunnen worden opgesteld (art. 40.2 AVG)
  - Gerechtvaardigd belang;
  - Transparantie;
  - Beveiligingsmaatregelen;
  - Data breach;
  - informatieverstrekking en gewaarborgde garanties voor kinderen;
  - Doorgiften
  - ....

Voorbeelden van gedragscodes

➤ GBA

- **EU Cloud Code of Conduct** - toepassen van artikel 28 AVG op “*Cloud as an infrastructure providers*”;
- **Balie van Brussel** - uitwisseling van gegevens tussen advocaten-cliënten; advocaten - Orde van advocaten;
- **Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR)** - Gedragscode voor het gebruik van persoonsgegevens in wetenschappelijk onderzoek

➤ Italiaanse GBA

- “Code of Ethics and Conduct in Processing Personal Data for Business Information Purposes” – **GOEDGEKEURD**;
- Data Protection and Management of Condos

➤ Slovaakse GBA

“Code of Conduct for processing of personal data by lawyers”

Prognoses - Gedragcodes

Country	Formally submitted		Expected / Work in progress		Expression of interest		Bank	Health	Insurance	Cloud	Telecom	Debt	News	Publicity	Sports	Public sector	Others sector	
	U	Nationa	U	Nationa	U	Nationa												
Austria		4			2			1			1			1				
Belgium	0				1	1				1								1
Bulgaria	0				1	0												
Croatia																		
Cyprus																		
Czech Republic																		
Denmark																		
Estonia																		
Finland																		
France	0	0	2	0	1	15		9		2						1		6
Germany	1				0	0												
Greece	1				1	0						1						
Hungary	0				1	0	1											
Ireland	0				2	3												
Italy																		
Latvia																		
Lithuania																		
Luxembourg																		
Malta																		
Netherlands	7				11	0												
Poland	2				10	0												
Portugal																		
Romania	0				3	0												
Slovakia																		
Slovenia																		
Spain	1				6	3		2					1	1				2
Sweden	1				1	0												
United Kingdom	0				0	2	1	1										
Totals	13				38	26	2	13	2	3	1	0	1	2	0	4	7	

Wie kan een gedragscode voorstellen?

- Alleen verenigingen of **organisaties die categorieën van de verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen**, mogen een gedragscode ter goedkeuring aan de GBA voorleggen.
- Deze representativiteit kan bijvoorbeeld worden aangetoond met: **het percentage** leden van de vertegenwoordigde sector en de **ervaring** van de vereniging

Raadpleging van "stakeholders"

De vereniging die de gedragscode indient, moet de belanghebbenden (betrokkenen, leden van de gedragscode, enz.) hebben geraadpleegd en rekening hebben gehouden met hun opmerkingen.

Als de vereniging de belanghebbenden niet heeft geraadpleegd, moet het gebrek aan overleg worden gerechtvaardigd.

Wat moet er in een gedragscode staan?

- **Bewijs van de representativiteit van de vereniging**
- **Materieel toepassingsgebied van de gedragscode:**
  - wie zijn de leden van de code;
  - welke verwerkingen hebben betrekking op de code;
  - welke personen zullen waarschijnlijk getroffen worden door de gedragscode;
  - welke zijn de gegevenscategorieën;
- **Aanduiden van een accreditatie-orgaan**
- **Controlemechanismen die de toezichthoudende instantie in staat stellen toe te zien op de naleving van de bepalingen van de gedragscode**

Goedkeuringsprocedure - Nationaal / Transnationaal

Er zijn twee verschillende toepassingsgebieden voor gedragscodes en twee verschillende "wegen" van goedkeuring (bijlage nr. 1 van de richtlijnen nr. 01/2019):

- **Nationaal:** heeft enkel betrekking op de verwerkingsactiviteiten in één land ;
- **Transnationaal:** heeft betrekking op verwerkingsactiviteiten in meerdere landen.

Procedure - Nationale gedragscode

1

- **Ontvangst van een verzoek om goedkeuring** van een gedragscode;

2

- **Onderzoek van de ontvankelijkheid** van de gedragscode; (zie bijlage nr. 3 van de richtlijnen nr. 01/2019)

3

- **Als de gedragscode ontvankelijk wordt geacht**, start het inhoudelijk onderzoek van de code. De GBA verstrekt, overeenkomstig haar Huishoudelijk reglement, een advies binnen 8 weken te rekenen vanaf de ontvankelijkheidsbeslissing van de Code. Deze termijn wordt opgeschort wanneer de GBA over de bepalingen van de code, verdere uitleg vraagt.

4

- **De GBA verstrekt een negatief advies over de Gedragscode**
  - In dit geval moeten de actoren van de code rekening houden met de opmerkingen van de GBA als zij de Gedragscode opnieuw willen voorleggen
- **De GBA verstrekt een positief advies over de Gedragscode.**
  - In dit geval registreren en publiceren de GBA en de EPDB de Gedragscode

Procedure - Transnationale Gedragscode

1

- **Ontvangst van een verzoek om goedkeuring van een gedragscode;**

2

- **Onderzoek van de bevoegdheid van de Autoriteit - (zie bijlage nr. 2 van de richtsnoeren nr. 01/2019)**

3

- **Onderzoek van de ontvankelijkheid van de gedragscode; (zie bijlage nr. 3 van de richtsnoeren nr. 01/2019)**

4

- **De GBA start met het inhoudelijk onderzoek van de gedragscode**

Procedure – Transnationale Gedragscode

5

- Wanneer de "**bevoegde**" autoriteit van mening is dat de gedragscode in **overeenstemming** is met de AVG en de criteria van de edpb-richtsnoeren, Begin van de samenwerkingsprocedure, de bevoegde autoriteit **duidt een of twee ondersteunende autoriteiten aan (co-reviewer(s))** en stuurt vervolgens de gedragscodes aan de ondersteunende autoriteiten.
- De ondersteunende autoriteit(en) hebben een maand om aan de "bevoegde" autoriteit hun eventuele bezwaren en opmerkingen kenbaar te maken met betrekking tot de conformiteit van de gedragscode.

6.

- Indien de "**bevoegde**" autoriteit " en de ondersteunende autoriteiten het **erover eens zijn dat de gedragscode in overeenstemming** is met de AVG en de criteria van de EDPB-richtsnoeren, stuurt de "**bevoegde**" autoriteit, de **gedragscode aan alle betrokken autoriteiten**, zodat zij hun opmerkingen en/of bezwaar kunnen maken. Deze raadpleging duurt **een maand**.

Procedure – Transnationale Gedragscode

7

- **Indien de betrokken autoriteiten geen bezwaar maken, doet de "bevoegde" autoriteit haar besluit en de relevante informatie toekomen aan EDPB, die binnen acht weken een advies uitbrengt overeenkomstig artikel 64.3 van de AVG en artikel 10 van haar procedureregels, een termijn die, indien de zaak ingewikkeld is, met zes weken kan worden verlengd.**

- **De EDPB verstrekt een negatief advies over de gedragscode.**
  - In dat geval zullen de opstellers van de code rekening moeten houden met de opmerkingen van het EDPB als zij de gedragscode opnieuw willen indienen.
- **Indien het EDPB een gunstig advies over de gedragscode uitbrengt, wordt de code meegedeeld aan de Europese Commissie, die kan besluiten aan de gedragscode een **algemene toepassing** te geven.**
  - Vervolgens kan de gedragscode goedgekeurd worden door de "bevoegde" autoriteit.

Geaccrediteerde toezichthoudende instanties " monitoring body " - art. 41 AVG

- **Voor de "openbare" gedragscodes** die betrekking hebben op de verwerking door de overheden en -organen -> **is de GBA het orgaan dat belast is met het toezicht op de code** (art. 41.6 AVG).
- **Voor de " particuliere " gedragscodes** -> wordt het toezicht uitgevoerd door een **geaccrediteerde controleinstantie** (art. 41.1 AVG)

Criteria voor de accreditatie van toezichthoudende instanties "monitoring body"

1. Gepast expertise niveau ten aanzien van het voorwerp van de code
2. **Onafhankelijkheid** ten aanzien van het voorwerp van de code
3. **procedures vastgesteld op grond waarvan beoordeeld kan worden of de betrokken verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers aan de voorwaarden voldoen om de gedragscode toe te passen, de naleving van de bepalingen ervan kan controleren en de werking van de gedragscode op gezette tijden kan toetsen;**
4. **Er zijn procedures en structuren vastgesteld om klachten te behandelen** over inbreuken op de gedragscode of over de wijze waarop daaraan uitvoering is of wordt gegeven door een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker, en om die procedures en structuren voor betrokkenen en het publiek transparant te maken;
5. **Tot tevredenheid** van de bevoegde toezichthoudende autoriteit aantoon dat zijn taken en bevoegdheden **niet tot een belangenconflict leiden.**

Nationale lijst van accreditatiecriteria - art. 41.3 AVG

De bevoegde toezichhoudende autoriteit legt de ontwerpcriteria voor de accreditatie van een geaccrediteerde toezichhoudende instantie " **monitoring body** " voor aan **EDPB** overeenkomstig de in artikel 63 bedoelde conformiteitscontroleprocedure.

-> Plenaire vergadering van het EDPB van 9-10 juli - Advies over de lijst van accreditatiecriteria van het Oostenrijkse
DPA

Geaccrediteerde toezichthoudende instanties " monitoring body " - Intern of extern?

- *“There are two main models of monitoring which could be used by code owners for fulfilling the monitoring body requirements: **external and internal monitoring body**. There is some **flexibility** within these two types of monitoring approaches and different versions could be proposed which are appropriate given the context for the code. Examples of internal monitoring bodies could include an **ad hoc internal committee or a separate, independent department within the code owner**. It will be for the code owners to explain the risk management approach with regard to its impartiality and independence” §64 GUIDELINES*
- *“For instance, where an internal monitoring body is proposed, there should be **separate staff and management**, accountability and function from other areas of the organisation. This may be achieved in a number of ways, for example, the use of effective **organisational and information barriers and separate reporting management structures** for the association and monitoring body. Similar to a data protection officer, the monitoring body should be able to act free from instructions and shall be protected from any sort of sanctions or interference (whether direct or indirect) as a consequence of the fulfilment of its task” §65 GUIDELINES*

Geaccrediteerde toezichthoudende instanties " monitoring body " - Een of meer?

- *Where a code is cross-sectoral in its application, more than one monitoring body may be appointed under that code. However, where this is the case the code **should** make it **absolutely clear as to the scope of that monitoring body's functions**, in other words by specifying the sectors in respect of which each monitoring body will perform its functions under Article 41 and the oversight mechanisms available to each monitoring body. In this regard, the relevant sections of these guidelines which set out the responsibilities, obligations and accreditation requirements in relation to monitoring bodies apply individually to each such monitoring body appointed under the code"*

Bevoegdheden van geaccrediteerde toezichthouders " monitoring body "

- *« Onverminderd de taken en bevoegdheden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit en de bepalingen van hoofdstuk VIII neemt een in lid 1 van dit artikel bedoeld orgaan, mits er passende waarborgen zijn, de nodige maatregelen ingeval een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker een inbreuk pleegt op de gedragscode, waaronder schorsing of uitsluiting van de betrokken verwerkingsverantwoordelijke of verwerker van de gedragscode. Het orgaan stelt de bevoegde toezichthoudende autoriteit in kennis van die maatregelen en van de redenen daarvoor. »*

Sanctie van geaccrediteerde toezichthoudende instanties bij niet-naleving van de voorschriften

- « *De bevoegde toezichthoudende autoriteit trekt de accreditatie van een in lid 1 bedoeld orgaan in indien de voorwaarden voor accreditatie niet of niet meer worden vervuld of indien de door het orgaan genomen maatregelen inbreuk maken op deze verordening.* »
- **Administratieve boete** voor schending van de verplichtingen berust bij de instantie dat verantwoordelijk is voor het toezicht op de gedragscodes krachtens artikel 41, lid 4 (**art.83.4.c AVG**).

VRAGEN ?

